

че да може винаги и на всѣкъждѣ съ успѣхъ да се ползува отъ тѣхъ. Тѣлеснитѣ сили, добръ развити и упражнени, му помагатъ да пази себе си и да защищава отечеството си отъ неприятели. Какво ще бжде, ако ти се изпрѣчи единъ зидъ или единъ трапъ и ти не можешъ да го прѣскочишъ? Що би станало съ тебе, ако не можешъ да държишъ здраво въ ржка оржието си; ако не можешъ бърже и много да тичашъ, ако не виждашъ, ако не чувашъ? Така. Ала има и друго нѣщо.

Човѣкъ може да бжде силенъ, да има развити всички свои органи, но той пакъ нѣма да успѣе, ако не е **разсѣдливъ**; ако по-рано добръ не обмисля това, що има да прави. Ето защо изисква се да развие и ума си. А умътъ се развива, когато човѣкъ изучи и разбере онова, що мѣдритѣ и опитнитѣ хора сж казали и наредили. Младежътъ чрѣзъ ученieto много скоро научава всичко, което е нужно за неговото добро и за доброто на отечеството. Знанието прави човѣка разсѣдливъ и внимателенъ, за да избѣгва грѣшкитѣ, които могатъ да го погубятъ. Освѣнъ това човѣкъ обича хубавото и пѣснитѣ, — това го кара да се учи на изкуство, пѣние и музика. Оттова неговото сърдце се облагородява и той става милостивъ, човѣколюбивъ.

Учительтъ вече се бѣ уморилъ да обикаля изъ градината съ двамата ученици, за да имъ разправя горнитѣ работи. Когато стигнаха при стола подъ голѣмия кедъръ, той седна и ученицитѣ му го заобиколиха, задавайки му разни питання.

— И другъ пжтъ съмъ ви казалъ, продължи учительтъ, като изтри потъта отъ челото си, че трѣбва еднакво да упражняваме душата и тѣлото.